

PWYLLGOR	PWYLLGOR TRWYDDEDU CYFFREDINOL
DYDDIAD:	9 MEDI 2019
TEITL:	UCHAFSWM PRISIAU TEITHIAU CERBYDAU TACSI HACNI
PWRPAS:	CYMERADWYO CYNNIG GAN Y DIWYDIANT I GODI'R UCHAFSWM PRISIAU - YN DILYN YMATEB I'R YMGYNGHORIAD
AWDUR:	PENNAETH YR ADRAN AMGYLCHEDD

1.0 GWYBODAETH GEFNDIROL

- 1.1 Mae'r Ddeddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976 yn gosod dyletswyddau rheoleiddio ar yr Awdurdod Trwyddedu mewn perthynas â gweithredu uchafbris a all gael ei godi ar y cyhoedd wrth deithio mewn cerbydau hacni oddi fewn i'r Sir . Mae'r ddeddf yn caniatáu darparu tabl prisiau, ac mae hyn ynghyd a'r gofyniad statudol i ddefnyddio cloc tacsî (taxi meter) yn caniatáu mecanwaith i reoleiddio'r prisiau a godir ac i ddiogelu buddiannau'r cyhoedd.
- 1.2 Mae'n ofynnol fod unrhyw gais am newid yr uchafbris a godir yn cael ei gyflwyno gan y diwydiant . Fe dderbyniwyd cais yn ddiweddar gan Mr John Pritchard, perchennog cwmni tacsî i adolygu'r prisiau. Mae'n ofynnol o dan adran 65 o'r Ddeddf fod unrhyw argymhellid i newid y prisiau yn cael ei hysbysebu mewn papur lleol am o leiaf 14 diwrnod i ganiatáu i unrhyw wrthwynebiad i gael ei ystyried.
- 1.3 Nid yw'r uchafbris yn berthnasol i deithiau mewn cerbydau hurio preifat , a drefnir ymlaen llaw.
- 1.4 Fe gafwyd cais llwyddiannus i gynyddu'r uchafbris yn 2011, ac nid oes newid wedi bod ers hynny. Gweler atodiad 1 am dabl o'r uchaf brisiau presennol; a'r uchafbris arfaethedig.
- 1.5 Mae'r Cyngor dros y 6 mlynedd diwethaf wedi bod yn gorfod cynyddu'r ffioedd a godir am drwyddedau gyrwyr, cerbydau a gweithredwyr tacsî er mwyn ceisio adennill costau prosesu a gweinyddu trwyddedau, ac mae hyn wedi cynyddu baich ariannol ar y diwydiant.
- 1.6 Er nad oes cynnydd mewn costau tanwydd wedi bod ar gyfartaledd ers 2011, mae costau yswiriant priodol ar gyfer cerbydau trwyddedig wedi cynyddu.
- 1.7 Fe welir o'r tabl isod yr uchafbris sydd yn cael ei weithredu ar gyfer teithiau mewn cerbydau hacni dros 6 sir y Gogledd . Er cymhariaeth, mae'r uchafbris arfaethedig ar gyfer Gwynedd wedi ei gynnwys hefyd -

Tabl – pris cyfatebol am 2 filltir o daith

Gwynedd Cyfredol	Gwynedd arfaethedig	Cyfartaledd cyfredol 6 sir	Môn	Conwy	Fflint	Dinbych	Wrecsam
£5.00	£6.00	£5.90	£6.00	£5.20	£6.20	£6.00	£7.20

- 1.8 Mae'r cynnydd arfaethedig ar gyfer uchafbris taith cerbyd hacni wedi ei gyfrifo wrth ychwanegu chwyddiant ar gyfartaledd o 2.6% y flwyddyn at y pris taith y filltir a bennwyd yn 2011. Mae ffigyrau Banc Lloegr wedi eu defnyddio i'r pwrpas.
- 1.9 Ni argymhellir fod costau ychwanegol megis cyfradd amser disgwyl , neu gostau cario bagiau ychwanegol etc yn cael eu newid. Gweler atodiad 2 o'r adroddiad am fanylion llawn, a chymhariaeth gyda siroedd eraill y Gogledd.
- 1.10 Mae'n bwysig nodi nad oes rhaid i gwmni tacsï godi'r uchafbris am deithiau mewn cerbyd hacni. Mae llawer o gwmnïau yn dewis peidio - ac yn codi prisiau sydd yn is ac yn unol â'r hyn a ystyrir i fod yn gyfradd cystadleuol.

2 PENDERFYNIAD Y PWYLLGOR TRWYDDEDU CYFFREDINOL - 11 EBRILL 2019

- 2.1 Yn ei gyfarfod ar yr 11fed o Ebrill 2019, fe benderfynodd y Pwyllgor hwn dderbyn y cynnig arfaethedig i godi uchafbris a ellir ei godi am daith mewn cerbyd hacni yn unol â'r argymhelliad; yn ddarostyngedig i'r ymgynghoriad cyhoeddus statudol .

3 YMATEBION A DDERBYNIWYD YN DILYN YR YMGYNGHORIAD CYHOEDDUS

- 3.1 Yn dilyn ymgynghoriad ar yr uchafbris mewn papurau lleol , am 14 diwrnod; fe dderbyniwyd 4 e bost mewn ymateb; gan unigolion o'r diwydiant tacsï ac un aelod o'r cyhoedd . Gweler atodiad 3 sydd yn cynnwys manylion yr ymatebion a ddaeth i law.
- 3.2 Ni ddaeth yr uchafbris arfaethedig i rym yn dilyn yr ymgynghoriad ; oherwydd bod ymatebion wedi eu derbyn i'r ymgynghoriad. Yn unol â'r drefn; mae'r ymatebion yn cael eu cyfeirio at y Pwyllgor hwn er ystyriaeth; cyn dod i benderfyniad terfynol ar yr uchafbris.
- 3.3 Fe godwyd y pwynt gan un ymatebydd nad oedd yn teimlo fod yr uchafbris o £45 ar gyfer ffi glanhau tu mewn cerbyd tacsï ar ôl cwsmer yn ddigonol i adennill gwir gost . Awgrymodd y dylid ystyried codi'r uchafbris i £70. Fe godwyd y pwynt hefyd fod yn anodd dod o hyd i newid arian man os ydynt yn gweithredu'r uchafbris arfaethedig.
- 3.4 Fe nododd un gyrrwr tacsï ei fod yn gwrthwynebu'r newidiadau; ond ni roddwyd rheswm am y gwrthwynebiad.
- 3.5 Fe nododd y trydydd ymatebydd o'r diwydiant tacsï ei fod o'r farn y dylid meddwl am ail gyfrifo faint mae'r filltir gyntaf yn ei gostio.
- 3.6 Roedd yr un ymatebydd nad oedd yn rhan o'r diwydiant tacsï yn nodi ei farn fod angen integreiddio gwell rhwng y gwahanol ffurf o drafnidiaeth gyhoeddus; ac y dylid ystyried sybsideiddio teithiau mewn tacsï.

ARGYMHELLIAD

Bod y Pwyllgor yn ystyried yr ymatebion; ac yn cymeradwyo'r cynnig i godi'r uchafbris gall y diwydiant tacsï godi am deithiau mewn cerbyd hacni yn y Sir.